ބسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/167
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: އަލީ ވަޙީދު   * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A310335

* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ދަފްތަރު ނަންބަރު 061 / ރ.ވަން-ތޮނިގެ   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. ދަރުމީސްގެ/ ކ. މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 11 ރަޖަބް 1440 / 18 މާރިޗް 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 24 ރަޖަބް 1440 / 31 މާރިޗް 2019

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު:

* ނަންބަރު: 145-J/MA/2019/316

* ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު

* މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު

* ނިންމި ތާރީޚް: 26 ފެބްރުއަރީ 2019

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒް ، ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު ޢުސްމާން ޢަބްދުލްކަރީމް،   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފަހީމް

(ރިޔާސަތު)

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރު އާ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އާ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކީ ގ.ގަން-ޑިސްރީ/ ދަފްތަރު ނަންބަރު 061 އަދި ވަޙީދު (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު: A310335) އެވެ.

- **ޤަރާރު ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ، ގ.ގަން-ޑިސްރީ/ ދަފްތަރު ނަންބަރު 061 އަދި ވަޙީދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުމާއި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ތުހުމަތުގައި އެކަމާ ގުޅިގެން އިތުރު ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް ޝަރީޢަތްކުރާ އޭނާ ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކުރުން ނެރުއްވާފައިވާ ކޯޓުއަމުރުތަކުން އެ ކޯޓު އަމުރުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

02- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އާ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އިސްތިއުނާފުކުރެއްވި ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

• **ފުރަތަމަ ތުހުމަތު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އެޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ތުހުމަތެވެ.

• **ދެވަނަ ތުހުމަތު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމަކާއި ނުލައި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ތުހުމަތެވެ.

• **ތިންވަނަ ތުހުމަތު:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި "މަތީމަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ތުހުމަތެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.1 **ފުރަތަމަ ކަމަކީ،** 2019 ފެބުރުއަރީ 17 ވަނަ ދުވަހު 00:04 ހާއިރު ލ.ގަން-މުކުރިމަ/ ދަލްވަތު ނަންބަރު 061 ޒަހީ ވަޙީދް އިބްރާ ބަޔަކާ ދެމެދު ކޮއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުމަށްފަހު، އެކަމާ މިހާރު ދިރިއުޅެމުންދާގެ ކަމަށްވާ ކ. މާލެ/ ހ. ކުރީމިސް ފަސްޓް ފްލޯރގައި އޮތަކިތި ގެންގޮސް،

އޮތޯރިޓީގެ ވިޔާފާރި ކުރަމުންދާކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލައިގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/328 "ބަންދާމެދު ގޮތެއްނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން ބަލި ވަޒީރް 2019 ފެބްރުވަރީ 26 ދުވަހުން ފެށިގެން 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދުމުން، މިތުހުމަތުގައި ހިމެނޭ އަނެއް 04 މީހުން ދޫކޮށްފައިވާއިރު މިތުހުމަތާއި ބައިވެރި ގުޅުވާލާ އިތުރު ފަރާތް ލިބިފައިނުވާތީ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނުފެންނާތީ ޝަރުތުތަކާއެކު ބަލި ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް 2019 ފެބްރުވަރީ 26 ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރު ކުރައްވާފައިވެއެވެ.

3.2- **ދުވަސް ކަމަކީ،** ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރުމާ މިންވަރަށް ހެކި ހުރުމާއެކު ނަމަ، އަދި އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމިނަލް ޖަރީމާތަކަށް ބޭރުވެސްނަމަ، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފުރިހަމަވާން ޖެހޭ ޝަރުތުތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާތީ، ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާ ބަންދުކުރެވިފައިވުމަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ޖަލްސާގެ މަރުޙަލާ ނިންމަން ކަނޑައެޅުމުގައި، ކުރުގެ މިޒާނުކުރާ ބަޔާންތަކެކެވެ.

ހުކުމްކުރުމުން މައްސަލައަށް ބަލާފައި އަދި ފަރާތުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ، އިތުރު ބަޔާން ދެއްވާ ކުރެވެން ޤާނޫނީ މަސްލަހަތު ދިފާޢުގެ ހައްޤަށް އެޅިފައިވާ ވިޔާފާރި ކުރާ ކުރުގެ ތުހުމަތު ކަމަށްވާނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގައި މަސްލަހަތުގައި ޝަރުޢީ ކުރުމުގެ ކުރަން ޖިނާއީ ބޭނުން ކުރެއްވުމުގައި ބަޔާން ކުރާ ކުރުގެ ބާރުތަކުން އެހެންނޫންނަމަ، އަދި މަސްލަހަތުގައި ޝަރުޢީ ކުރުމަށް މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިކަން ބޭނު

ކުށުގެ އަމަލު ތަކުރާރުކުރަން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނައިރު، މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/328 "ބަންދާމެދު ގޮތެއްނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އަށް ބަލާއިރު، އަޖީ ވަޙީދުގެ މައްޗަށް މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ފެނިލާ ހުށަހެޅިފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި،

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އަޖީ ވަޙީދް ޝަރުޠުތަކާއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މީނާ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނުޖެހޭނެ ކަމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބަލާއިރު، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠުތަކާއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމުގެ އިޖުރާއަތު ފަސޭހަކަން ލިބިދެނީ އޮނިގަނޑު ތަޙުޤީޤުކުރެވޭ ކުށް ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ކުރިން ހުށަހެޅިފައިވާ ކަމަށް ބެލިދާނެ ޢަމަލުތަކަކީ ބޭނުން ކުރިޔަށް ހުރަސްއަޅާނެ ކަމަށް ބަލާނަމަ ހިނގާ ނުވާ ކަމުގެ ސަބަބުން ކަމުގައި އެނގޭކަމާއި، އަދި ވަޙީދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަމެއް ކުރުމާއި ބެހޭ ބަޔާނެއް ދީފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި، އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރުމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކީ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ފަރާތެއް ކަމަށް ބެލެވިދާނެ ސަބަބުތަކެއް ނެތްކަމަށް ބަލާ ނިންމި ނިންމުމެއްކަމަށް ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވޭކަމާއި،

އަޖީ ވަޙީދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްދާނެ މައްސަލައެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ކަމަށްވާތީއާއި، އަޖީ ވަޙީދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ ބާވަތާއި މިމައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކި ފާހަގަކުރަން ބަލާއިރު، އަޖީ ވަޙީދް ހުށަހަޅާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ

ޢުޤޫބާތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާފަދަ ކަސްޓޮޑީއަށް ބަހައްޓައި ބަންދުގައިކަމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް ނަޒަރުކުރެއްވުމާއި، އެހެންކަމުން މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްލާމް ބާރުނުކުރެވިދާ ކަންކަން އެގޮތަށް މުރާޖަޢާކޮށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ އަމުރެއްކަމަށް މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އިއްތިފާޤުން ހިނދު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/316 ކޯޓު އަމުރުގައި ޢަލީ ވަޙީދު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް، މިއަދު، 31 މާރިޗު 2019 ގެ 13:55 އިން ފެށިގެން 15 އެޕްރީލް 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:54 އަށް 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާފަދަ ކަސްޓޮޑީއަށް ބަހައްޓައި، ދަފްތަރު ނަންބަރު 061 / ލ. ގަން-މޯރިސް، ޢަލީ ވަޙީދު (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު: A310335) ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށް އެގޮތުގެ މަތީން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.